

Na osnovu člana 45 stav 2 tačka 9 Zakona o Centralnoj banci Crne Gore („Sl. list Crne Gore“, br. 40/10, 46/10, 6/13 i 70/17), a u vezi sa članom 31 stav 1 Zakona o potrošačkim kreditima („Službeni list Crne Gore“ br. 35/13, 73/17), guverner Centralne banke Crne Gore daje

PREVENTIVNO UPOZORENJE SVIM KREDITORIMA

Upozoravaju se pojedinačno svi kreditori u Crnoj Gori, da sprovedu internu kontrolu usklađenosti poslovanja sa odredbama člana 23 Zakona o potrošačkim kreditima, te da nalaze ove kontrole dostave Centralnoj banci Crne Gore, u roku od 30 dana od dana dostavljanja ovog upozorenja.

O b r a z l o ž e n j e

Odredbama člana 23 Zakona o potrošačkim kreditima (u daljem tekstu: Zakon), propisano je da potrošač ima pravo da prijevremeno, u bilo kom trenutku, djelimično ili u potpunosti ispuni svoje obaveze iz ugovora o kreditu, u kom slučaju ima pravo i na smanjenje ukupnih troškova kredita za preostali iznos kamata i drugih troškova u vezi preostalog roka trajanja ugovora.

Takođe, odredbama člana 23 Zakona, propisano je da u slučaju prijevremene otplate kredita kreditor ima pravo na pravednu i objektivnu naknadu opravdanih troškova neposredno povezanih sa prijevremenom otplatom kredita, pod uslovom da je iznos prijevremene otplate u periodu od 12 mjeseci veći od 10.000,00 Eur-a, a da je prijevremena otplata izvršena tokom perioda za koji je ugovorena fiksna kamatna stopa.

Istovremeno, odredbama navedenog člana Zakona, propisano je da naknada opravdanih troškova neposredno povezanih sa prijevremenom otplatom kredita ne smije biti veća od 1% iznosa kredita koji se prijevremeno otplaćuje ako je period između dana prijevremene otplate i roka dospijeća iz ugovora o kreditu duži od 12 mjeseci, odnosno veća od 0,5% iznosa kredita koji se prijevremeno otplaćuje ako period između dana prijevremene otplate i roka dospijeća iz ugovora o kreditu nije duži od 12 mjeseci.

Dakle, u kontekstu odredbi navedenog člana Zakona, kreditori (sve banke, mikrokreditne finansijske institucije, davaoci lizinga) ne ostvaruju pravo na zakonom propisani maksimalan iznos naknade prilikom svake prijevremene otplate obaveza iz ugovora o kreditu, već obavezu da, polazeći od strukture troška, utvrdi kriterijume za pravednu i objektivnu naknadu troškova neposredno povezanih sa prijevremenom otplatom kredita u svakom konkretnom slučaju.

S tim u vezi, Viši sud u Podgorici je presudom Gž. br. 1668/21 potvrdio presudu Osnovnog suda u Podgorici P. br.709/29 od 14.01.2021. godine, kojom se zabranjuje Crnogorskoj komercijalnoj banci AD Podgorica member of OTP Group, da ugovorima koje nudi potrošačima određuje naknadu za prijevremenu otplatu kredita u procentima zavisno od iznosa kredita, odnosno iznosa kredita koji se prijevremeno otplaćuje. Predmetnom presudom se, između ostalog, utvrđuje da je tužena banka povrijedila član 23 stav 2 Zakona, na način što je naknadu

za prijevremenu otplatu kredita određivala u iznosima od 1%, odnosno 0.5% iznosa kredita koji se prijevremeno otplaćuje, čime je ujedno povrijedila kolektivna prava potrošača.

Polazeći od prethodno izloženog, a u cilju očuvanja pravne sigurnosti i obezbjeđivanja unificiranog pristupa i jedinstvene primjene odredbi Zakona, neophodno je da svaki pojedinačni kreditor, sprovede internu kontrolu, i uskladi svoje poslovanje sa odredbama člana 23 Zakona, te da nalaze ove kontrole dostavi Centralnoj banci Crne Gore, u roku od 30 dana od dana dostavljanja ovog upozorenja.

Br.*P* 18-503-1/2021

Podgorica, 23.11.2021. godine

